

1. İpek Yolu, insan eliyle açılmış bir yol değildi. Bu yol, tabiatın ve iklimin hazırladığı geniş vadi yatakları ile kervanların konaklamalarına yarayacak olan vahalardan oluşmaktaydı.

Bu bilgiden hareketle İpek Yolu hakkında,

I. Doğal şartların elverişliliği sonucunda oluştuğuna

II. Karadeniz'in üzerinden batıya doğru uzandığına

III. Maddi kaygıyla yapılmış bir yol olduğuna

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I, II ve III

2. İpek Yolu, 2000 yıldan beri insanlık tarihinde devletlerarası siyasi, ekonomik ve kültürel bir köprü olmuştur.

Yukarıda verilen bilgi doğrultusunda İpek Yolu ile ilgili ulaşılabilir en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa kültürünü Doğu'ya taşıdığına
B) Sadece maddi unsurları desteklemediğine
C) İnsan eliyle yapıldığına
D) Avrupalıların ekonomisini güçlendirdiğine

3. Tarihî İpek ve Baharat yolları, ekonomik amaçlı kullanılmış olsa da zamanla Doğu ve Batı medeniyetlerinin birbirlerini tanımalarını, matbaa, kâğıt ve mürekkep gibi icatların batı dünyasına yayılmasını sağlamıştır.

Verilen bilgilerde İpek ve Baharat yollarının hangi alanlarda toplumlar arası etkileşimi sağladığı söylenebilir?

- A) Askerî-Siyasi
B) Bilimsel-Kültürel
C) Dini-Ekonomik
D) Askerî-Dini

4. İpek Yolu üzerinden yapılan ticarete önemli bir merkez hâline gelen Anadolu şehri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erzincan
B) İzmir
C) Antalya
D) Bursa

5. Baharat Yolu, 2000 yıldan beri devletlerarasında siyasi, ekonomik ve kültürel bir köprü olmuştur.

Yukarıda verilen bilgi doğrultusunda Baharat Yolu ile ilgili ulaşılabilir en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa kültürünü Doğu'ya taşıdığı
B) Sadece maddi unsurları desteklemediği
C) İnsan eliyle yapıldığı
D) Avrupalıların ekonomisini güçlendirdiği

6. Sasanilerin İpek Yolu üzerindeki ticareti engellemeleri üzerine İstemi Yabgu, Sasani hükümdarına bir elçi gönderdi. Ancak Sasani hükümdarı anlaşmayı kabul etmedi ve bunun üzerine İstemi Yabgu, Bizans ile Sasani Devleti'ne karşı ittifak kurdu.

Bu bilgi doğrultusunda Kök Türkler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ticaretin ön planda olduğuna
B) Diplomatik yöntemlere başvurulduğuna
C) Çıkarlar doğrultusunda farklı devletlerle iş birliği yapıldığına
D) Fetih politikasının tamamen son bulduğuna

7. Baharat Yolu, Doğu ile Batı arasında köprü olan bir ticaret yoludur.

Buna göre, Baharat Yolu'nun devletlerarası ilişkilerde,

- I. siyasal
II. kültürel
III. ekonomik

alanlardan hangilerinde gelişmeler yaşanmasına ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

8. Hindistan'dan başlayıp Avrupa'ya kadar uzanan ticari bir yoldur.

Doğu ve Batı kültürlerinin birbirlerini etkilemelerinde rol oynamıştır.

Devletlerarası görüşmelere neden olmuştur.

Yukarıda verilen bilgilere bakılarak Baharat Yolu'nun hangi alana etkisinden söz edemeyiz?

- A) Siyasi
B) Askerî
C) Ekonomik
D) Kültürel

9. "Bu yerde oturup Çin milleti ile anlaştım. İpeği, altını, gümüşü, ipekliği İpek Yolu vasıtasıyla sıkıntısız öylece veriyorlar."

Orhun Yazıtları'ndan alınan yukarıdaki bilgide,

- I. İpek Yolu üzerindeki ticaretin ülkeler arası ilişkilerde belirleyici olduğu,
- II. Türklerin Çinliler ile ticaret yaptığı,
- III. Türklerin Çinliler ile daima ortak hareket ettiği

gibi durumlardan hangileri vurgulanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
- C) I ve II D) II ve III

10. İpek Yolu, 2000 yıldan beri insanlık tarihinde devletlerarası siyasi, ekonomik ve kültürel bir köprü olmuştur. Tarihî İpek Yolu'na sahip olmak için, bu coğrafyada yer alan devletlerarasında mücadeleler yaşanmıştır.

Buna göre İpek Yolu ile ilgili,

- I. ekonomik çıkarların devletlerarası ilişkilerde önemli rol oynadığına,
- II. İpek Yolu hâkimiyetinin devletlerarasında çıkar çatışmaları yaşanmasına neden olduğuna,
- III. Çinlilerin tarih boyunca İpek Yolu'na egemen olduğuna

gibi bilgilerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
- C) I ve III D) II ve III

11. Kök Türkler, Sasanilerin İpek Yolu üzerinde gerçekleşen ticarete zarar vermeleri üzerine Bizans ile ticari ve siyasi hükümler içeren bir antlaşma imzalamışlardır.

Buna göre, İpek Yolu ile ilgili olarak,

- I. Ülkeler arası ilişkilerde belirleyici rol oynadığına,
- II. Kök Türklerin belli bir dönem Bizans ile iş birliği yaptığına,
- III. İpek Yolu'nun kontrolünün sadece Bizans'a ait olduğuna

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
- C) I ve III D) II ve III

12. Türk Devletleri, İpek Yolu'nun denetimini ellerinde bulundurdıkları dönemde, taşınan ürün bakımından oldukça zengin bir yola sahip olmanın verdiği güçle, Orta Asya siyasetinde ve diğer devletler üzerinde söz sahibi olmuşlardır. Bu yolun denetimini kaybedince zayıflayarak yıkılma sürecine girmişlerdir.

Paragraftaki bilgiler göz önüne alındığında Türk Devletlerinin siyasi güçlerinin aşağıdakilerden hangisi ile bağlantılı olduğu söylenebilir?

- A) Ekonomi B) Kültür
- C) Çevre D) Din

13. Baharat günümüzden binlerce yıl önce doğu ülkelerinde kullanılıyordu. Kullanılan baharatların çoğu da Hindistan'da üretiliyordu. Karabiber, zerdeçal, tarçın, yenibahar, zencefil, karanfil vb. baharat türleri Orta Çağ Avrupasında da çok önemliydi. Bu baharatlar Avrupalı zenginlerin de vazgeçilmez tatlarıydı. Sadece sofralarda değil eczacılıkta, parfümlerde ve tütsülerde de kullanılıyordu. Hindistan'daki baharatların Basra Körfezi, Kızıldeniz ve Mısır yoluyla Akdeniz'e, buradan gemilerle Avrupa'ya taşınmasında kullanılan tarihî ticaret yoluna Baharat Yolu denir.

Verilen bilgilere göre, Baharat Yolu hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Baharat Yolu ticareti, Orta Çağ'dan sonra Avrupalı devletlerin eline geçmiştir.
- B) Birçok baharat Avrupa'ya, doğu ülkelerinden bu yol aracılığıyla taşınmıştır.
- C) Bu yolda taşınan baharatlar yemek, ilaç ve koku yapımı gibi alanlarda kullanılmıştır.
- D) Bu yoldan gelen ürünler hem karadan hem de denizden çeşitli ülkelere ulaştırılmıştır.

14. Tarihi İpek Yolu, Çin'den başlayıp Orta Asya ve Anadolu üzerinden geçerek Avrupa'ya kadar uzanan tarihin en önemli yollarından biri olmuştur. Yüzyıllar boyunca İpek Yolu üzerinde tüccarlar büyük kervanlar ile ticaret yapmış, ekonomik kazanç sağlamışlardır. Tüccarlar İpek Yolu'nun geçtiği bölgelere hâkim olan devletlere geçiş ücreti ödemişlerdir. Ayrıca bu tüccarlar yol üzerindeki yerleşim yerlerinde yaptıkları alışverişlerle bölge halkının gelirinin artmasına büyük katkıda bulunmuşlardır. İpek Yolu'ndan yalnızca tüccarlar değil yol üzerindeki ülkeler, şehirler hatta köyler büyük kazanç elde etmiştir. İpek Yolu birçok devlete cazip gelmiş ve savaşların çıkmasına sebep olmuştur. Bu yolu ele geçiren devletler hem siyasi, hem de ekonomik güç elde etmiştir. Ancak uzun süren savaşlar sebebiyle yol üzerinde güvenlik problemleri ortaya çıkmış, ticari faaliyetlerin azalmasına sebep olmuştur. Bundan dolayı İpek Yolu'na hâkim devletler yol üzerinde barışı korumaya da özen göstermişlerdir. Tüccarlar yolculukları sırasında uğradıkları ülkelerin, şehirlerin ve köylerin yemeklerini, sanatlarını, kıyafetlerini öğrenmiş, başka kültürlerle tanışmışlardır.

Yukarıda verilen bilgilere göre göre, İpek Yolu'nun geçtiği güzergâhta yer alan ülkeler üzerindeki etkileriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bu ülkelerde yaşayan halklar arasında ticari ilişkilerin meydana gelmesinde ve geliştirilmesinde önemli bir rol oynamıştır.
- B) Ülkeler arasındaki siyasî ve diplomatik ilişkilerin gelişmesini sağlamıştır.
- C) Bu yol üzerindeki ticaret merkezlerine sahip olan ülkeler, ekonomik çıkarları nedeniyle siyasi ve askerî alanda rekabet içinde olmuşlardır.
- D) Doğal şartlar, İpek Yolu üzerinde bulunan devletlerden hangilerinin yola hâkim olacağını belirlemiştir.

15. Orta Çağ'da Doğu ülkelerinde bilimin gelişmiş olduğu dönemlerde Avrupa'da bilimsel alanda karanlık bir dönem yaşanmaktaydı. Batı ülkelerinin Doğu'nun bilimsel gelişmeleri öğrenmesinde ticaret önemli bir rol oynamıştır. İpek ve Baharat yollarında sadece ticari mallar Avrupa'ya taşınmamıştır. Kâğıt, matbaa gibi bilimsel buluşlar da bu yollar sayesinde Avrupa'ya taşınmıştır. Kâğıt ve matbaanın Avrupa'ya taşınması, Avrupa'da özgür düşünce ortamının ve bilimin gelişmesine katkı sağlamıştır.

Yukarıdaki paragraftan yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ticari yollar, Batı'nın Doğu'daki bilimsel gelişmeleri tanınmasında etkili olmuştur.
- B) Avrupa'da özgür düşünce ortamının doğmasında sadece ticaret yolları etkili olmuştur.
- C) İpek Yolu en önemli ticari yoldur.
- D) Baharat Yolu Avrupalılar tarafından daha çok tercih edilmiştir.

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	B	B	D	B	D	C	B	C	B
11	12	13	14	15					
B	A	A	D	A					

EBA sorularından derlenmiştir...